

ULOGA I ZNAČAJ IMPLEMENTACIJE SISTEMA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

THE ROLE AND IMPORTANCE OF THE IMPLEMENTATION OF FINANCIAL RISK MANAGEMENT SYSTEMS

Suzana Stevanović

Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Fakultet poslovne ekonomije Bijeljina,
Republika Srpska, Bosna i Hercegovina
suzana.stevanovic@fpe.unssa.rs.ba

Apstrakt: *Da bi preduzeće poslovalo neometano i bez uticaja bitnih na profitabilnost, ono mora da posveti pažnju analizi rizika koji se javljaju u njegovom poslovanju. Jedan od veoma bitnih rizika kojim se mora upravljati jeste finansijski rizik. Finansijski rizik je onaj rizik koji rezultuje štetnim i neželjenim događajima, ali sa finansijskim posledicama po preduzeće. Finansijski rizici se mogu klasifikovati u sledeće grupe: rizik likvidnosti; kreditni rizik; valutni rizik; kamatni rizik; rizik od stranih ulaganja. Upravljanje finansijskim rizicima (Financial Risk Management) se nameće kao potreba u današnjem ambijentu u kojem posluju preduzeća. Upravljanje finansijskim rizicima podrazumeva amortizovanje određenih rizika koji predstavljaju rezultat nepovoljnih kretanja na finansijskim tržištima. U praksi se pokazalo da implementacijom ove vrste menadžmenta ili sistema za upravljanje finansijskim rizicima pozitivno se utiče na unapređenje poslovanja preduzeća.*

Ključne reči: *finansijski rizik, finansijska tržišta, sistem za upravljanje finansijskim rizicima.*

Abstract: *In order company operated freely and without affecting essential to profitability, it must pay attention to the analysis of risks that arise in their business. One of the most important risks that must be managed is a financial risk. Financial risk is the risk that results in the harmful and adverse events, but the financial consequences for the company. Financial risks can be classified into the following groups: Liquidity risk; Credit risk; Currency risk; Interest rate risk; Risk of Foreign Investments. Financial Risk Management is imposed as a need in today's business abnormal. Financial risk management involves the amortization of certain risks that are the result of unfavorable developments in financial markets. In practice, it has*

been shown that the implementation of this type of management or financial risk management system positively influences the improvement of business operations.

Key Words: *financial risk, financial markets, financial risk management.*

UVOD

Prisutni su mnogi rizici koji preduzeću predstavljaju prepreku da bude profitabilno i da posluje finansijski sigurno, a jedan od najstarijih i najvažnijih rizika jeste svakako finansijski rizik. Finansijski rizici se mogu objasniti kao bilo koji rizici koji su povezani sa finansijskim transakcijama ili pak propustima i greškama u sistemu preduzeća. Još od 80-tih godina mnogi istraživači su pokušali da stvore dobar model za upravljanje finansijskim rizicima. Upravljanje finansijskim rizicima u svetu je veoma razvijeno i popularno je pod nazivom menadžment finansijskih rizika (*Financial Risk Management*).

Koncept finansijskog upravljanja se menja veoma brzo, ne samo u teoriji nego i u svetskoj praksi. Finansijski menadžeri u okviru preduzeća dobijaju sve više ingerencija u procesu kreiranja nove vrednossti, tako da tradicionalne analize i metrike performansi dopunjavaju novim metodama.

Rad je segmentiran u tri dela. *Prvi deo* rada objašnjava sam pojam finansijskih rizika i njihov uticaj na poslovanje preduzeća. *Drugi deo* rada obuhvata klasifikaciju najvažnijih vrsta finansijskih rizika, a *treći deo* rada ističe ulogu i potrebu za upravljanje finansijskim rizicima implementiranjem integrisanog sistema za upravljanje finansijskim rizicima.

1. 1. DEFINICIJA FINANSIJSKOG RIZIKA

Prema istraživanjima autora Allayannis i Weston⁶ sredinom 80-tih i 90-tih godina prošlog veka, motivi za menadžment finansijskih rizika su tražili polazeći od Modigliani-Millerovog modela, preko kome je menadžment rizika irelevantan za vrednost kompanije, dokazujuću suprotno.

Finansijski rizik je onaj rizik koji rezultuje štetnim i neželjenim događajima, ali sa finansijskim posledicama po preduzeće. Ovaj rizik može biti povezan sa propustom u okviru finansijskog sistema, nekih vrsta regulatornih neusaglašenosti ili neka druga pitanja vezana za usklađenost sa propisima i regulativama.

Prisutni su brojni izvori nastanka finansijskog rizika, a neki od tih su:⁷

⁶ Allayannis, George, / James P. Weston. „The use of foreign currency derivatives and firm market value.“ *The Review of Financial Studies*, 2011: 243-276.

⁷ Karen A. Horchen: „Essentials of Financial Risk Management“; John Wiley & Sons Inc.; Hoboken; New Jersey; str. 3

- ✓ Финансијски ризици који проишљају из изложености организације променама тржишних цена, као што су промене курсних стопа и цене роба;
- ✓ Финансијски ризици који проишљају из акција и трансакција са другим организацијама, као што су: купци, продавци и уговорне стране у трансакцијама са дериватима;
- ✓ Финансијски ризици који проишљају из неуспеха од интерних акција организације, а посебно у вези са људским процесима и системима.

2. KLASIFIKACIJA FINANSIJSKIH RIZIKA

Финансијски ризици су они ризици који проишљају из финансијских трансакција. Нпр. уколико предузеће има намеру издати нову серију обвезница, ризик који се јавља у овом случају је чињеница да постоји ризик од пораста каматних стопа пре него што предузеће успе да прода обвезнице. Такође, уколико предузеће склопи уговоре са страним купцима или добavljaчима, присутан је ризик да ће потенцијална кретања девизних курсева довести до непредвиђених губитака.

Због ових и других ситуација у којима је предузеће изложено постојању ризика, најбитније је да руководство предузећа континуирано прати ризике коме је изложено и да на бази тог доноси адекватне одлуке за њихов менаџмент.

Финансијски ризици се могу поделити на три групе:

- ✓ Група финансијских ризика код којих се на факторе ризика се не може утицати;
- ✓ Група финансијских ризика код којих се на факторе ризика може утицати и
- ✓ Група финансијских ризика код којих се примењује заштита од ризика.

Финансијски ризици се могу класификовати у следеће групе:

- ✓ Ризик ликвидности;
- ✓ Кредитни ризик;
- ✓ Валутни ризик;
- ✓ Каматни ризик;
- ✓ Ризик страних улагања.

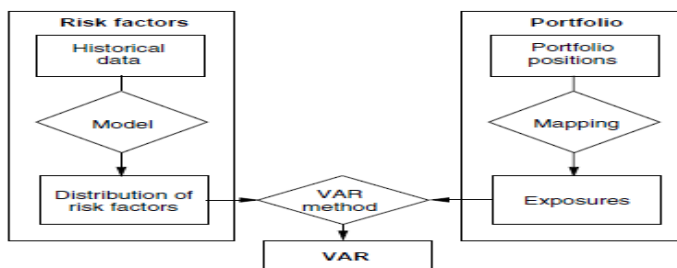
2.1. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности представља ризик да предузеће неће моћи да изврши своје обавезе о року доспелости. Овај ризик настаје као последица повећања обавеза или успореног претварања средстава у новач. Што је ликвидније средство, брже ће се претварати у новач. Новач је најликвиднија ставка у билансу предузећа, а према степену градирања ликвидности нешто „ближе“ новцу представљају орочени депозити код банака.

Проблем који се јавља код мерења ризика ликвидности је тај што је мање подложан формалној анализи. Мерење ове врсте ризика и даље представља проблем за привреду. Често се за његово мерење примењује VaR (*Value at Risk*) анализа, повећавањем

volatilnosti, ali uglavnom ova podešavanja su ad-hoc. Mera VaR predstavlja maksimalni gubitak u ciljanom horizontu kada postoji niska predviđena verovatnoća da će stvarni gubitak biti veći.

Slika br. 1 - Elementi sistema za merenje VaR (Value at Risk)

Izvor: Philippe Jorion: „Financial Risk Manager - Handbook“; Global Association of Risk Professionals; John Wiley & Sons, Inc.; 2007.; 255 str

Rizik likvidnosti se sastoji od rizika likvidnosti sredstava i rizika likvidnosti finansiranja.⁸

- ✓ Rizik likvidnosti imovine ili rizik likvidnosti tržišta/proizvoda - nastupa prilikom transakcije;
- ✓ Rizik likvidnosti finansiranja ili rizik tokova gotovine - nastaje kad institucije nisu u mogućnosti da izvrše obaveze plaćanja.

Ove dve vrste rizika likvidnosti u međusobnoj su korelaciji u slučaju da portfolio sadrži nelikvidnu imovinu. Likvidnost se može nadomestiti: prodajom gotovine, prodajom drugih sredstava i pozajmicom. Rizikom likvidnosti se može upravljati ukoliko se postavi limit na određenim tržištima ili se obavlja diverzifikacija portfolia. Rizikom likvidnosti finansiranja može se upravljati ukoliko se pravilno isplanira potreba za novcem, odnosno plan tokova gotovine, na način da se postave ograničenja u gotovinskim tokovima.

Merenje likvidnosti može se izvršiti uz pomoć raznih koeficijenata. Jedna od mera likvidnosti jeste tekući racio ili koeficijent, koji meri odnose tekućih sredstava i tekućih obaveza. Tekuća sredstva ili obrtna imovina predstavlja gotovinu koja se može očekivati u periodu do godinu dana. Kratkoročna sredstva obuhvataju gotovinska i bankarska salda, dužnička potraživanja kao i akcije. Sa druge strane, kratkoročne obaveze predstavljaju one obaveze za koje se očekuje da će biti plaćene u roku od godinu dana.

⁸ Philippe Jorion: „Financial Risk Manager - Handbook“; Global Association of Risk Professionals; John Wiley & Sons, Inc.; 2007.; 259 str.

2.2. Kreditni rizik

Jedan od najstarijih i najvažnijih finansijskih rizika je kreditni rizik. Važnost ove vrste rizika se ogleda u činjenici da su najveći potencijalni ekonomski gubici ukoliko dođe do ostvarenja kreditnog rizika. Ovaj rizik predstavlja rizik od ekonomskog gubitka zbog neizvršenja obaveza zajmoprimca, slično i banke definišu ovaj rizik kao rizik od neplaćanja klijenata, odnosno nemogućnosti da servisiraju svoj dug.

Postoje razne vrste kreditnog rizika, neke od njih su:⁹

- ✓ Default (podrazumevani) rizik;
- ✓ Rizik izloženosti;
- ✓ Rizik oporavka;
- ✓ Rizik ugovorne strane.

Default rizik predstavlja rizik od neizvršenja događaja, podrazumeva dakle izostaje obaveza plaćanja, kršenje ugovora, ili nešto slično.

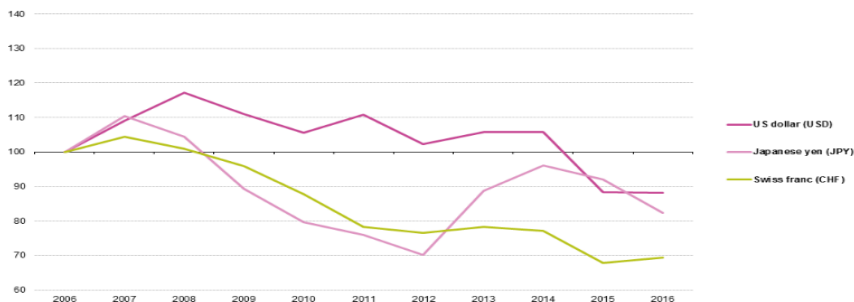
Rizik izloženosti predstavlja neizvesnost oko plaćanja budućih iznosa. Na primer, finansiranje projekta podrazumeva neizvesnost u novčanim prilivim i odlivima gotovine. Takođe, ovde su prisutni rizici koji nastaju u vezi derivata.

Rizik oporavka predstavlja neizvesnost u vezi sa verovatnim izmirenjem neizmirenih obaveza i on zavisi od vrste neizvršenja. Rizik ugovorne strane podrazumeva default rizik koji se javlja u slučaju kad druge organizacije sa kojima se posluje ne poštuju svoje obaveze u smislu neplaćanja ili isporuke robe ili usluga ili otplate njihovog zaduženja.

2.3. Valutni rizik

Prisutna je opasnost da će kurs strane valute na dan dospeća plaćanja biti niži od kursa koji garantuje profitabilnost naplate. U slučajevima kada preduzeće tokom svog poslovanja ima komunikaciju sa inostranstvom u smislu da se njegove transakcije protežu do međunarodnih tržišta, tada je ono izloženo i valutnom riziku. Krediti u domaćoj valuti nose samo kamatni rizik, dok krediti indeksirani u stranoj valuti sa varijabilnom kamatnom stopom u svojoj strukturi sadrže i valutni rizik. Npr. ako preduzeće se zaduži u domaćoj valuti tada ono izbegava valutni rizik, dok ako se zaduži u stranoj valuti onda rizikuje porast njene vrednosti u odnosu na domaću valutu. Kako je Bosna i Hercegovina odredila fiksni devizni kurs u odnosu na EUR, pa je zaduživanje u toj valuti nerizično, dok zaduživanje u ostale strane valute u odnosu na BAM i EUR je nesigurno i nestabilno.

⁹⁹ Robert J. Chapman: „Simple Tools and Techniques for Enterprise Risk Management“; John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex PO19 8SQ, England; str. 207-213

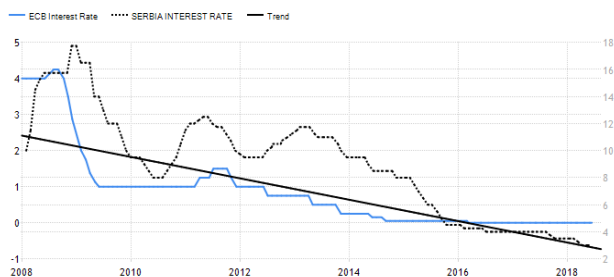
Slika br. 1 - Kretanje deviznog kursa odabranih valuta u odnosu na evro (2006-2016)

Izvor: [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Exchange_rates_against_the_euro,_2006%E2%80%9932016_\(2006_%3D_100\)_D_YB17.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Exchange_rates_against_the_euro,_2006%E2%80%9932016_(2006_%3D_100)_D_YB17.png)

Na osnovu prikazane slike može se zaključiti da za period od 10 godina (2006-2016) prisutna je nestabilnost valuta. Takođe, jasno se uočava pad japanskog jena i švajcarskog franka u odnosu na evro, gde je najniža vrednost japanskog jena zabeležena u 2012. godini, a švajcarskog franka u 2015. godini. Američki dolar beleži blage fluktuacije, da bi između 2014. i 2015. godine izgubio malo na vrednosti.

2.4. Kamatni rizik

Budući da je cena pozajmljenog kapitala u zavisnosti od nivoa tržišnih kamatnih stopa svako preduzeće je izloženo kamatnom riziku. Neposredna izloženost preduzeća kamatnom riziku se može izbeći ukoliko ono finansira svoje poslovanje isključivo iz vlasničkog kapitala. U ovom smislu, izuzetno je bitan odnos vlasničkog i pozajmljenog kapitala kao strukture izvora finansiranja preduzeća. Zato većina preduzeća u svojoj finansijskoj strukturi ima i određeno procentualno učešće dugova (pozajmljenog kapitala) i na ovaj način obezbeđuje optimalno finansiranje, naravno uzimajući u obzir sigurnost i profitabilnost.

Slika br. 2 - Kretanje kamatne stope Evro regiona i Srbije (2008-2018)

Izvor: <https://tradingeconomics.com/euro-area/interest-rate#>

Na osnovu prikazane slike jasno se vidi da kamatne stope i u evropskom regionu i Srbiji imaju tendenciju pada do poslednje analizirane godine (2018).

2.5. Rizik stranih ulaganja

Kada preduzeće sagledava mogućnosti investiranja u međunarodnim razmenama, ovakve vrste investicija sa sobom nose određene rizike. U ovom slučaju preduzeće prvo bi trebalo da sagleda koji su to investicioni rizici koji se prožimaju na domaćem tržištu i naučiti kako da sa njima upravlja, a sve u interesu njegovog poslovanja i stejkholdera. Ono što je teže za preduzeće je da identifikuje individualne rizike, kao i da razume faktore koji do njih dovode i da preduzme određene aktivnosti kako bi ih predurpedio. Jedna vrsta vrsta rizika stranih ulaganja veže se za rizik zemlje. Rizici rastu ukoliko su tržišta geografski udaljena, što može da utiče na obe zemlje u smislu troškova u vezi sa investicijom. Takođe, različita su i zakonska uređenja zemalja i jurisdikcije.

3. ULOGA I ZNAČAJ SISTEMA ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U PREDUZEĆU

Menadžment za upravljanje finansijskim rizicima (*Financial Risk Management*) se nameće kao potreba u današnjem ambijentu u kojem posluju preduzeća. Upravljanje finansijskim rizicima podrazumeva amortizovanje određenih rizika koji predstavljaju rezultat nepovoljnih kretanja na finansijskim tržištima. Ova vrsta menadžmenta posvećena je pristupu finansijskim rizicima u organizaciji i razvoju određenih menadžment strategija koje su ujedno konzistentne internim prioritetima i politikama preduzeća.¹⁰

Prema R. Chapmanu upravljanje finansijskim rizicima ima sledeće pogodnosti:¹¹

- ✓ Poboljšava se finansijsko planiranje i upravljanje - koje predstavlja „srce“ korporativnog upravljanja;
- ✓ Olakšava donošenje snažnih investicionih odluka ;
- ✓ Pruža informacije o odlukama vezanim za hedžing;
- ✓ Podstiče razvoj tržišta i privrede na bazi stalnog praćenja;
- ✓ Podstiče praksu u vezi ugovaranja i angažovanja sa ugovornim stranama.

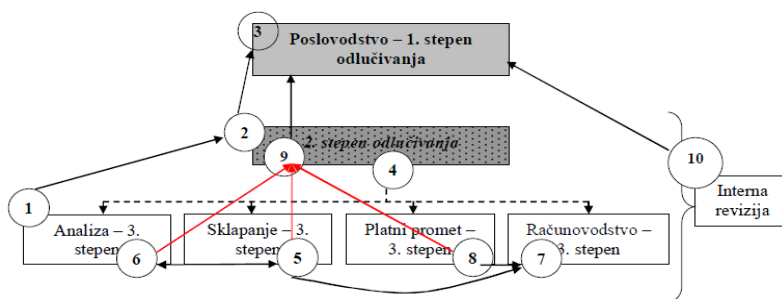
Ukoliko preduzeće na vreme otkrije koji finansijski rizici koji ugrožavaju poslovanje to mu može doneti komparativnu prednost na tržištu. Takođe, ovo omogućava da menadžment preduzeća, zaposleni, akcionari kao i odbor direktora u preduzeću imaju informacije u vezi glavnih problema koji rezultuju rizicima. Najčešće primenjivane strategije menadžmenta se vezuju za upotrebu derivata. Derivatima se

¹⁰ Karen A. Horchen: „Essentials of Financial Risk Management“; John Wiley & Sons Inc.; Hoboken; New Jersey; str. 3

¹¹ Robert J. Chapman: „Simple Tools and Techniques for Enterprise Risk Management“; John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex PO19 8SQ, England; str. 204

naširoko trguje putem finansijskih institucija posredno, ili putem organizovanih razmena. Najčešće se koriste forvardi, fjučersi, opcije i svop ugovori. Strategije koje primenjuju učesnici na tržištu kako bi upravljali finansijskim rizikom su iste one koje primenjuju špekulatori na tržištu kako bi podigli leveridže i rizik.

Slika br. 3 - Razgraničenje zadataka u menadžmentu finansijskih rizika (Financial Risk Management)

Izvor: <http://galahad.elte.hu/iafe/papers/60/p60-Moosa-Knight-paper-varsurv.pdf>. - Menadžment finansijskih rizika; str. 25

Prema prikazanoj slici (Slika br. 3) prikazana je podela zadataka na izvršioce. Ovo je neophodno posebno u velikim sistemima, zbog preglednosti aktivnosti i nadzora nad njima, kao i sprečavanja potencijalnih prevara. Interna revizija takođe ima izuzetno važnu ulogu u preduzeću, jer njen zadatak je proveravanje usklađenosti procesa menadžmenta finansijskih rizika sa postavljenom politikom i o tome podnose izveštaje rukovodstvu. Strategije za upravljanje finansijskim rizicima koje primenjuju menadžment za upravljanje finansijskim rizicima (*Financial Risk Management*) su tekuće i stalno se unapređuju. Strategije se moraju implementirati i redefinisati prema promenama na tržištu. Ove promene zahteva tržišta se ogledaju u: očekivanjima u vezi tržišnih kamatnih stopa, promenama vezanih za poslovno okruženje ili ambijenta preduzeća, promene vezane za međunarodne političke odnose, i slično. U okviru finansijske politike preduzeća obuhvaćeno je: postavljanje, realizacija i nadzor nad temeljnim finansijskim ciljevima u okviru poslovne politike preduzeća, kao i izbor finansijske strategije i taktike. Finansijska strategija predstavlja uže postavljanje finansijskih ciljeva i smernica delovanja i upotrebu finansijskih sredstava i izvora finansiranja - kao i njihovog raspoređivanja za postizanje finansijskih ciljeva. Dok finansijska taktika predstavlja praktično postavljanje zadataka, aktivnosti kao odluka i metoda za postizanje smernica delovanja koji su postavljeni u politici i strategiji.¹²

Proces za upravljanje finansijskim rizicima podrazumeva:¹³

- 1) Identifikovati glavne prioritne finansijske rizike;

¹² Repovž, Leon, / Jožko Peterlin. *Financiranje*. Koper: Visoka šola za management, 2000.

¹³ Karen A. Horchen: „Essentials of Financial Risk Management“; John Wiley & Sons Inc.; Hoboken; New Jersey; str. 5

- 2) Odrediti odgovarajući nivo za toleranciju rizika;
- 3) Imlementirati odgovarajuću menadžment strategiju vezanu za rizik u skladu sa politikom preduzeća;
- 4) Meriti, izveštavati, pratiti i redefinisati po potrebi.

Preduzeće može odgovoriti na izloženost rizicima na sledeće načine:

- ✓ Može da izvrši prenos rizika na suprotnu stranku - što se vezuje na sklapanje ugovora o osiguranju sa osiguravajućom kompanijom. Ovde se preduzeće praktično „ograđuje“ od dešavanja na tržištu koja prouzrokuju promenu vrednosti imovine i obaveza preduzeća.
- ✓ Može da prihvati rizik - i u ovom slučaju izloženost je marginalna za poslovanje preduzeća. U ovom slučaju došlo se do zaključka da je izloženost mala i da preduzeće neće preduzimati akcije vezane za šticeenje od ove vrste rizika.
- ✓ Može se rizik ublažiti - To znači da prema izračunatom fakotru izloženosti rizika preduzeće se ne odlučuje za posezanje na tržište i sklapanje ugovora u vezi nekog finansijskog instrumenta za zaštitu sa trećim licima.
- ✓ Može se rizik izbeći - Ovo se dešava u slučaju kada preduzeće odustane od aktivnosti koje su prouzrokovale izloženost.

Tabela br. 1 - Veza između načina reagovanja na finansijske rizike i instrumenata za menadžment preduzeća

Način reagovanja/ instrumenti	Interne metode za menadžment	Izvedeni finansijski instrumenti	Bez upotrebe metoda i instrumenata
Prenos rizika	X	X	-
Prihvatanje rizika	-	-	X
Ublažavanje rizika	X	-	-
Izbegavanje rizika	-	-	X

*Izvor: <http://galahad.elte.hu/iafe/papers/60/p60-Moosa-Knight-paper-varsurv.pdf>.
- Menadžment finansijskih rizika; str. 18*

Prema prikazanoj tabeli (Tabela br. 1) uočava se da između prihvatanja i izbegavanja rizika postoji veza kod (ne)upotrebe metoda i instrumenata za menadžment finansijskih rizika. Prenos rizika predstavlja način odazivanja na izloženost riziku gde se postoji nadogradnja načina ublažavanja izloženosti finansijskim rizicima. Sa druge strane, prisutan je slučaj gde preduzeće donosi odluku o trgovanju izvedenim finansijskim rizicima, da bi dodatno zaradilo na račun izloženosti finansijskim rizicima, a sve se to dokumentuje.

ZAKLJUČAK

Proteklih godina finansijski rizik je značajno porastao i ometa normalno poslovanje preduzeća. Globalizovanjem tržišta rizici se prelivaju sa međunarodnih tržišta na domaće tržište. Promene se dešavaju veoma brzo u poslovnom ambijentu, tako da preduzeća moraju brzo da reaguju. Upravljanje finansijskim rizicima zahteva od organizacije da donosi organizacione odluke u vezi onih rizika koji su prihvatljivi u odnosu na one koji nisu. *Financial Risk Management* predstavlja vrstu menadžmenta koja predstavlja „srce“ korporativnog upravljanja. Usmeren je na identifikaciji i samom konceptu finansijskih rizika koji postoje u organizaciji i smišljanja adekvatnih menadžment strategija, koja su komplementarna sa zajedničkim interesima preduzeća, prioritetima i politikama. Pri implementaciji sistema za upravljanje finansijskih rizika (*Financial Risk Management*) veoma je bitno identifikovati glavne grupe finansijskih rizika u preduzeću, merenje nivoa njihovog uticaja na poslovanje i na kraju implementacija odgovarajućih strategija za zaštitu od finansijskih rizika. U praksi se pokazalo da implementacijom ove vrste menadžmenta ili sistema za upravljanje finansijskim rizicima pozitivno se utiče na unapređenje poslovanja preduzeća.

LITERATURA

- [1] Allayannis, George, / James P. Weston. „The use of foreign currency derivatives and firm market value.“ *The Review of Financial Studies*, 2011
- [2] Karen A. Horchen: „Essentials of Financial Risk Management“; John Wiley & Sons Inc.; Hoboken; New Jersey;
- [3] Philippe Jorion: „Financial Risk Manager - Handbook“; Global Association of Risk Professionals; John Wiley & Sons, Inc.; 2007.;
- [4] Robert J. Chapman: „Simple Tools and Techniques for Enterprise Risk Management“; John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex PO19 8SQ, England;
- [5] Repovž, Leon, / Jožko Peterlin. *Financiranje*. Koper: Visoka šola za management, 2000.
- [6] [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Exchange_rates_against_the_euro_2006%E2%80%932016_\(2006_%3D_100\)_D_YB17.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Exchange_rates_against_the_euro_2006%E2%80%932016_(2006_%3D_100)_D_YB17.png)
- [7] <https://tradingeconomics.com/euro-area/interest-rate#>

SUMMARY

Since the 1980s, many researchers have tried to create a good model for managing financial risks. The concept of financial management changes very quickly, not only in theory, but also in world practice. Financial risk is that risk that results in harmful and unwanted events, but with financial consequences per enterprise. Financial Risk Management is imposed as a need in the present environment in which businesses operate. Financial Risk Management is a kind of management that represents the "heart" of corporate governance. When implementing a financial risk management system, it is very important to identify the main groups of financial risks in the company, measure the level of their impact on the business, and ultimately implement appropriate strategies to protect against financial risks.